

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Historijska geografija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

(max. 20 karaktera)

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

2

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

nema

7. Ograničenja pristupa:

nema ograničenja

8. Trajanje / semestar: 1 3**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Filozofski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Historija

12. Odgovorni nastavnik:

doc. dr. Dženan Dautović

13. E-mail nastavnika:

dzenandautovic@gmail.com

14. Web stranica:

www.ff.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Cilj predmeta Historijska geografija jeste da se studenti upoznaju sa značajem geografskih - kako klimatskih, tako i prostornih elemenata u razvoju historijskih događaja i procesa. Značaj okoliša za razvoj ljudskog roda je često bivao zanemaren u prethodnim vremenima, no, danas se pokazuje kao neizostavni dio historijskih istraživanja. Studentima će biti ponuđen kako hronološki osvrt na uticaj okoliša na ljudsku historiju od početaka ljudskog djelovanja do modernog doba, ali istovremeno i osvrt na uticaj ljudi i njihovih kulturno-civilizacijskih postignuća na okoliš. Također, fokus predavanja će ponuditi detaljniji uvid u historijsku geografiju Balkanskog poluostrva, posebno prostora Bosne i Hercegovine.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, biti će osposobljeni da: se snalaze na geografskim kartama, da poznaju značaj uticaja okoliša na ljude i ljudi na okoliš, da prepoznaju najznačajnije načine na koje poznavanje geografije može pomoći u razumijevanju historije, da poznaju geografske metode istraživanja pogodne za primjenu i na historijskim temama.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. sedmica: Uvodni čas o značaju predmeta i ciljevima njegovog izučavanja;
2. sedmica: Faze razvoja ekološke historije - prahistorija i prve civilizacije;
3. sedmica: Faze razvoja ekološke historije - antičko i srednjovjekovno doba;
4. sedmica: Faze razvoja ekološke historije - vrijeme širenja svijeta i industrijske revolucije;
5. sedmica: Faze razvoja ekološke historije - moderna globalizacija;
6. sedmica: Geografski praktikum - historijska kartografija;
7. sedmica: Historijska geografija Balkanskog poluostrva;
8. sedmica: Definiranje pojmova Balkan, Jugoistočna Evropa, Istočno-Centralna Evropa, Mediteran;
9. sedmica: Historijska geografija Bosne i Hercegovine - antički i srednjovjekovni period;
10. sedmica: Historijska geografija Bosne i Hercegovine - osmanski i moderni period;
11. sedmica: Geografski praktikum - historijski atlasi;
12. sedmica: Vojni i trgovački putevi kao istraživački fenomeni;
13. sedmica: Granice i migracije kao istraživački fenomeni;
14. sedmica: Proučavanje centralnih naselja kao metoda istraživanja;
15. sedmica: Proučavanje regionalnih identiteta kao metoda istraživanja.

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva nastavnog predmeta Historijska geografija koristiće se različite nastavne metode: usmeno izlaganje, dedukcija, indukcija, analiza, sinteza, komparacija podataka itd.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:**Predavanja**

Student je u toku cijelog semestra obavezan dolaziti redovno na predavanja (P). Nastavnik će tokom čitavog semestra vršiti evidenciju i pratiti prisutnost studenata. Za prisustvo predavanjima student ostvaruje 15 bodova.

Izostanci studenata sa predavanja neće biti tolerirani. U slučaju da student zbog bolesti ne može prisustvovati predavanjima može nadoknaditi iste u određenom terminu ili će dobiti dodatni zadatak vezan za tematiku pojedine nastavne jedinice koji će trebati riješiti samostalno ili uz konsultacije sa predmetnim nastavnikom. Također, za kontinuiranu aktivnost na času u toku cijelog semestra, u diskusijama sa nastavnikom moguće je dobiti deset (10) poena.

Ukoliko student ispuni naprijed navedene uvjete bez izostanaka s predavanja te bude aktivan na časovima u toku semestra dobija 15+10 bodova na osnovu prisutnosti i aktivnosti (ukupno 25 bodova).

Na navedenim oblicima nastave studenti trebaju aktivno učestvovati u diskusiji sa nastavnikom. Također, nastavnik će studentima tokom čitavog semestra dodjeljivati određene zadatke i obaveze vezane za P koji oni trebaju izvršavati kako bi bili spremni za naredni čas.

Seminarski rad

Seminarski rad će obuhvatiti određenu tematiku, realizirati će se uz konsultiranje raspoložive udžbeničke literature, literature dostupne na internetu i slično. U timskom projektu svi studenti tima obavezni su aktivno učestvovati i dati svoj doprinos. Na taj način studenti mogu međusobno razmjenjivati ideje, diskutirati, učiti jedni od drugih, donositi konačne odluke i zaključke. Tako se razvijaju njihove komunikacijske, verbalne i vještine pisanja.

Za urađen i odbranjen seminarski rad studenti dobivaju 8 bodova.

Geografski praktikumi

Dva puta u semestru studenti će morati iskazati snalaženje na kartama i atlasima različitih historijskih perioda, kako Evrope i svijeta, tako i konkretno Bosne i Hercegovine. Oba praktikuma nose po 10 bodova, ukupno 20.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita

- a) prisutnost i aktivnost na času:
prisutnost na predavanjima i vježbama 15 bodova,
aktivnost na časovima 10 bodova,
- b) kolokvijalni ispiti (dva) 20 bodova maksimalno,
- b) seminarski rad 5 bodova,
- c) pismeni ispit: 15 bodova
- d) usmeni dio ispita: 35 bodova.

Dodjeljivanje ocjena na osnovu ostvarenog broja bodova:

94-100=10, 84-93=9, 74-83=8, 64-73 =7, 54-63=6; do 53=5

21. Osnovna literatura:

- J. Donald Hughes, Što je povijest okoliša?, Disput, Zagreb 2011;
- Klajv Pointing, Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd 2009;
- John Morissey i dr., Key Concepts in Historical Geography, SAGE, London 2014;
- Haris Gekić i dr., Geography of Bosnia and Herzegovina. Between East and West, Springer, Cham 2022;
- Borna Fuerst-Bjeliš - Nikola Glamuzina, The Historical Geography of Croatia, Springer, Cham 2021;
- The Times Atlas svjetske povijesti, Cankarjeva založba, Ljubljana-Zagreb 1986;
- Zijad Šehić - Ibrahim Tepić, Povijesni atlas Bosne i Hercegovine, Sejtarija, Sarajevo 2002;
- Mirela Slukan Atlić, Povijesna kartografija, Meridijani, Zagreb 2003;
- Siniša Mišić, Istorijska geografija srpskih zemalja od 6. do polovine 16. veka, Magelan Pres, Beograd 2014.

22. Internet web reference:

<https://www.digitalatlasproject.net/>

23. U primjeni od akademske godine:

2023/2024

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: